

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea din Craiova
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie
1.4. Domeniul de studii	Arte Vizuale
1.5. Ciclul de studii universitare	Masterat, seria 2024-2026
1.6. Forma de organizare	Zi
1.7. Programul de studii	Conservare și Restaurare

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	<i>Tratamente actuale în conservarea-restaurarea icoanei</i>			2.2. Cod	D15MCR321		
2.3. Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Luminița-Dana POSTOLACHE						
2.4. Titularul activităților de seminar/ laborator	Lect. univ. dr. Luminița-Dana POSTOLACHE						
2.5. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.7. Regimul disciplinei	S, OB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru a activităților didactice)

3.1. Numărul de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp - ore/sapt.					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					23
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					17
Tutoriat					10
Examinări					7
Alte activități de cercetare					5
3.7. Total ore studiu individual					97
3.8. Total ore pe semestru					125
3.9. Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	● Cunoștințe din domeniul conservării-restaurării, istoriei artelor și noțiuni generale despre diferite tipuri de bunuri culturale.
4.2. de competențe	● Operare pe calculator (Word, AI); capacitatea de sinteză și gândire critică

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	● Cursul se va desfășura în condițiile impuse de lege, urmând procesul de predare și învățare hibrid: fizic și on line
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	● Sală specială destinată activităților practice - Laborator de restaurare lemn policrom – icoană / șantier de pictură din nou și restaurare (Biserică); platforma Google Classroom

6. Obiectivele disciplinei - rezultate așteptate ale învățării la formarea cărora contribuie parcurgerea și promovarea disciplinei

Cunoștințe	<p>Studentul/Absolventul:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cunoașterea principalelor tipuri de abordare a restaurării icoanei de-a lungul timpului și a metodologiei de intervenție corespunzătoare fiecărei etape istorice. 2. Cunoașterea și înțelegerea materialelor istorice și a tehnicilor tradiționale utilizate în conservarea-restaurarea icoanei, a consolidanților (naturali și sintetici) și a decapanților folosiți în practică. 3. Aprofundarea metodologiei de documentare preliminară și științifică în procesul de conservare și restaurare: documentație scrisă, desenată și fotografică. 4. Cunoașterea tehnicilor moderne de investigare în conservarea-restaurarea picturilor, inclusiv a investigațiilor și tratamentelor non-invazive specifice domeniului. 5. Cunoașterea normelor specifice de protecția muncii în laboratoarele de restaurare și a normelor în vigoare privind protejarea patrimoniului cultural național mobil. 6. Înțelegerea criteriilor de decizie privind forma optimă de prezentare finală a operei aflate în restaurare, în acord cu principiile etice și standardele internaționale.
Aptitudini (Abilități)	<p>Studentul/Absolventul:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Realizează documentația preliminară și științifică completă pentru obiectul propus spre restaurare, utilizând corect documentația scrisă, desenată și fotografică. 2. Identifică, selectează și aplică consolidanții adecvați (naturali pe bază de apă, rășini acrilice, plexisol, ceruri sintetice, eteri de celuloză, amestecuri pentru consolidări) în funcție de tipul de degradare. 3. Utilizează decapanții specifici și aplică tratamente non-invazive conform metodologiei de conservare-restaurare a icoanei pe lemn policrom. 4. Realizează proiecte și simulări cu valențe de cercetare pe subiecte punctuale de restaurare a operei de artă, integrând cunoștințe teoretice și practice. 5. Dobândește abilități de comunicare și prezentare științifică, utilizând terminologia de specialitate și respectând normele de protecția muncii în laboratorul de restaurare.
Responsabilitate și autonomie	<p>Studentul/Absolventul:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Manifestă autonomie și rigoare profesională în alegerea și aplicarea tratamentelor de conservare-restaurare a icoanei, asumându-și responsabilitatea etică pentru calitatea intervențiilor. 2. Identifică oportunități de formare continuă și se implică activ în activități de specializare și perfecționare în domeniul restaurării patrimoniului cultural mobil. 3. Cooperează eficient în echipe interdisciplinare de restaurare, contribuind la integrarea perspectivelor multiple (chimice, biologice, artistice, istorice) în procesul de decizie și intervenție. 4. Respectă normele deontologice și codul etic al profesiei de restaurator, aplicând principiile de intervenție minimă, reversibilitate și respect față de originalul operei de artă. 5. Evaluează critic propriile intervenții, raportându-le la standardele internaționale ale domeniului, și participă activ la diseminarea cunoașterii prin documentație și raportare profesională.

7. Conținuturi

7.1. CURS	Modalitatea de desfășurare	Metode de predare	Fond de timp alocat (ore)
1. Structura operei de artă.	față în față (săptămâna 1-2)	Prelegere Materiale didactice imprintate	2 ore
2. Suporturi rigide – lemnul.	față în față (săptămâna 3-4)	Prelegere Materiale didactice imprintate	2 ore

3. Prepararea suporturilor. Grundul și grunduirea.	față în față (săptămâna 5-6)	Prelegere Materiale didactice imprimare	2 ore
4. Apa, oul, emulsia.	față în față (săptămâna 7-8)	Prelegere Materiale didactice imprimare	2 ore
5. Lianții.	on-line, sincron (săptămâna 9-10)	Prelegere Materiale didactice imprimare	2 ore
6. Esențe, diluanți, culori, verniuri.	on-line, sincron (săptămâna 11-12)	Prelegere Materiale didactice imprimare	2 ore
7. Materiale actuale pentru consolidări și consolidanți. Geluri	on-line, sincron (săptămâna 13-14)	Prelegere Materiale didactice imprimare	2 ore

Bibliografie:

BALDINI, Umberto, *Teoria del restauro. L'unità di metodologia*, Editura Nardini, 1983;
 BRANDI, Cesare, *Teoria restaurării*, Editura Meridiane, București, 1996;
 DARIDA, Ioan, MICHESCU, Andreea, *Ghidul colecționarului – Cum păstrăm obiectele de artă din colecțiile particulare*, Editura ACS, București, 2017;
 ISTUDOR, Ioan, *Noțiuni de chimia picturii*, Editura ACS, București, 2011;
 KNUT, Nicolaus, *The Restoration of Paintings*, Ed. Koennemann Verlag, Koeln, 1996;
 MOLDOVEANU, Aurel, *Conservarea preventivă a bunurilor culturale*, ediția a-IV-a revizuită și adăugită, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2011;
 OPREA, Florea, *Biodeteriorarea operei de artă și a materialelor structurale*, Ed. Osim, București, 2012;
 VILLARI, Pier Luigi, *Il restauro dei supporti lignei: le parchettature e le nuove strutture di sostegno*, Editore Ulrico Hoepli, Milano, 2004;
 * *Caietele restaurării 2012-2025*, Editura ACS, București 2012-2025.

7.2. Seminar/laborator	Modalitatea de desfășurare	Metode de predare	Fond de timp alocat (ore)
1. Familiarizarea cu legislația de specialitate în vigoare.	față în față (săptămâna 1-2)	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
2. Componenta dosarului de restaurare.	față în față (săptămâna 3-4)	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
3. Documentația preliminară în procesul de conservare și restaurare.	față în față (săptămâna 5-6)	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
4. Alcătuirea documentației științifice pentru obiectivul propus spre restaurare.	față în față (săptămâna 7-8)	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
5. Analiza tehnologică a operei de artă. Tipurile de lianți.	on-line, sincron (săptămâna 9-10)	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
6. Analiza stării de conservare a operei de artă. Degradări specifice lemnului și stratului pictural.	on-line, sincron (săptămâna 11-12)	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
7. Completarea fișelor de specialitate aferente.	on-line, sincron (săptămâna 13-14)	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore

Bibliografie:

DANCU, IULIANA, *Restaurarea icoanelor pe lemn și sticlă*, Editura Meridiane, București, 1981;

DARIDA, Ioan, MICHESCU, Andreea, *Ghidul colecționarului – cum păstrăm obiectele de artă din colecțiile particulare*, Editura ACS, București, 2017;
 DIONISIE DIN FURNA, *Carte de pictură*, Editura Meridiane, București, 2000;
 ISTUDOR, Ioan, *Noțiuni de chimia picturii*, Editura ACS, București, 2011;
 LĂZĂRESCU, Liviu, *Tehnica picturii în ulei*, Editura Polirom, București, 2009;
 MIHALCU, Mihail, *Valori medievale românești*, Editura Sport-Turism, București, 1984.
 MOLDOVEANU, Aurel, *Conservarea preventivă a bunurilor culturale*, ediția a-IV-a revizuită și adăugită, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2011;
 MORA, Paolo și Laura, PHILIPPOT, Paul, *Conservarea picturilor murale*, Editura Meridiane, București, 1986;
 SĂNDULESCU-VERNA, C., *Materiale și tehnica picturii*, Editura Marineasa, Timișoara, 2000.
 SUCIU, PETRU, *Lemnul-structură, proprietăți, tehnologie*, Editura “Ceres”, București, 1975.

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Temele de curs și seminar propuse sunt subiecte de actualitate în cercetarea fundamentală și aplicativă din domeniul Conservării și restaurării patrimoniului cultural, în special al disciplinei Tratamente actuale în conservarea-restaurarea icoanei. Tematica disciplinei acoperă conceptele majore relevante pentru aplicațiile specifice și pentru standardele comunității academice și profesionale de profil: materiale și tehnici de tratament, documentație științifică, investigații non-invazive și norme de protecția muncii în laboratorul de restaurare. Conținuturile de învățare contribuie la aprofundarea temeinică a competențelor aplicative specifice restaurării icoanei pe lemn policrom, răspunzând, prin aceasta, așteptărilor principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: muzee, institute și laboratoare de conservare-restaurare, firme specializate în protejarea patrimoniului cultural, precum și structurile din domeniul educației și cercetării, asigurând totodată o bază solidă pentru continuarea studiilor la nivel de doctorat.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs	Modul de analiză, sinteză și integrare a informației teoretice	Examen	70%
9.5. Seminar/laborator	Modul de analiză, sinteză și transfer a cunoștințelor teoretice în lucrările de seminar	Lucrare de seminar și implicarea în activități de seminar	30%
9.6. Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> ● Prezența la curs și seminar (cel puțin 50%); ● Participare la seminar (cel puțin 30%); ● Înțelegere parțială a conținutului cursului și însușirea noțiunilor generale despre domeniul conservării-restaurării icoanei, cu referire la tipurile de consolidanți și tratamentele specifice. Manifestă o înțelegere elementară a materialelor și tehnicilor de tratament utilizate în restaurarea icoanei pe lemn policrom, fiind capabil să utilizeze corect terminologia de bază a domeniului și să realizeze parțial documentația de restaurare. A finalizat lucrarea practică de seminar în proporție de minimum 30%. 			

Data completării
01.10.2025

Titular de disciplină,
Lect. univ. dr. Luminița-Dana POSTOLACHE

Semnătura titularului

Data avizării în departament
01.10.2025

Director de departament,
Pr. Lect. univ. dr. Mihai Ciurea

Semnătura directorului de departament,
.....